

**UCHWAŁA NR XXIX/157/2013
RADY MIEJSKIEJ W SKALBMIERZU**

z dnia 27 maja 2013 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny
na lata 2013-2015**

Na podstawie art. 18 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. nr 142, poz. 1591 ze zmianami) oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011r. Nr 149, poz. 887 ze zmianami) Rada Miejska uchwala co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Skalbierz stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały zleca się Burmistrzowi Miasta i Gminy Skalbierz

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej

Jan Sliwa

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2013- 2015

I. Wstęp

Rodzina jest podstawową komórką społeczną oraz naturalnym środowiskiem wychowawczym zapewniającym prawidłowy rozwój wszystkich jej członków, w szczególności dzieci. Obowiązkiem gminy jest dbanie o dobro swoich mieszkańców, a co za tym idzie wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu obowiązków opiekuńczo- wychowawczych i nie potrafiących skutecznie rozwiązać sytuacji kryzysowych. Szukając prób pomocy dziecku, uwagę należy skupić nie tylko na problemach dziecka, ale także na problemach jego rodziny, bo to w dezintegracji rodziny tkwi źródło sieroctwa społecznego. Wśród czynników, które składają się na dezintegrację rodziny, wymienić należy: niski poziom kulturalny, intelektualny oraz moralny dorosłych, niezaradność życiową członków rodziny, brak stabilizacji zawodowej i materialnej, niewydolność wychowawczą rodziców i zaniebywanie obowiązków opiekuńczych względem dzieci alkoholizm jednego lub obojga rodziców, karalność sądowa, przejawy psychopatii, maltretowanie oraz znęcanie się nad dzieckiem. Zazwyczaj niekorzystne sytuacje w rodzinie współwystępują ze sobą.

Skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta we współpracy ze środowiskiem lokalnym, w tym sąsiedzkim, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, Kościołem i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami pozarządowymi.

Podstawą do rozwiązywania problemów społecznych jest wsparcie rodziny w odbudowywaniu prawidłowych relacji w rodzinie oraz we właściwym wypełnianiu ról społecznych przez jej członków. Wsparcie rodziny powinno być w miarę możliwości wczesne i mieć charakter profilaktyczny. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Wszelkie działania powinny być prowadzone za zgodą rodziny i jej aktywnym zaangażowaniem, uwzględniając zasadę pomocniczości.

Chodzi tu nie tylko o kontaktowanie się z rodziną, ale o współpracę z nią, a więc obustronny wysiłek- ze strony pracowników pieczy zastępczej i rodziców- zmierzającą do przywrócenia naturalnych więzów i normalizacji życia rodzinnego.

Prowadzenie profilaktycznych działań wspierających dziecko w rodzinie jest formą pomocy tańszą i bardziej skuteczną. Natomiast praca z rodziną biologiczną

w przypadku, gdy zaistniała konieczność umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej, ma na celu jak najszybszy powrót dziecka do rodziny. Działania wspierające w utrzymaniu pełnej rodziny wskazane są zarówno ze względów społecznych, jak i ekonomicznych, gdyż służą obniżeniu kosztów gminy związanych z pobytem dziecka w rodzinnej lub i instytucjonalnej pieczy zastępczej.

Program będzie miał zatem charakter zróżnicowany, zarówno profilaktyczny jak i interwencyjny w zależności od celów i poszczególnych zadań prowadzących do ich realizacji.

II. Podstawa prawna:

- a) ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U.z 2011r., Nr 149, poz. 887),
- b) ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (Dz.U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362 za późn. zm.),
- c) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2005 r. Nr 180, poz. 1493 z późn. zm.),
- d) ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473 z późn. zm.)
- e) ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2005 r. Nr 179, poz. 1485 z późn. zm.).

III. Diagnoza sytuacji rodzin w Gminie Skalbmierz

Dane o sytuacji demograficznej				
DANE O SYTUACJI DEMOGRAFICZNEJ I SPOŁECZNEJ W GMINIE (stan na 31.XII)				
WYSZCZEGÓLNIENIE		Rok 2010	Rok 2011	Rok 2012
MIESZKAŃCY (w osobach)				
Ogółem	1	6955	6956	6915
W tym:				
Kobiety	2	3545	3440	3519
Mężczyźni	3	3487	3487	3478

Tabela nr 2. Liczba rodzin dysfunkcyjnych:(rodziny z problemami wychowawczymi).

Rok	Liczba rodzin dysfunkcyjnych	Liczba dzieci
2008	20	65
2009	23	67
2010	25	70
2011	30	76
2012	34	83

Źródło: dane własne

Dane dotyczące liczby rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci z terenu Miasta i Gminy Skalmierz z podziałem na typy rodzin, które obrazuje poniższa tabela, uzyskano z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej.

Tabela nr 3. Liczba rodzin zastępczych i liczba dzieci w nich umieszczonych

Rok	Rodzina zastępcza spokrewniona		Rodzina zastępcza niespokrewniona		Razem	
	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba dzieci
2008	5	6	1	1	6	8
2009	4	5	0	0	4	5
2010	4	5	1	1	5	6
2011	3	3	1	1	4	4
2012	3	3	1	1	4	4

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

Pracownicy Miejsko- Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej podejmują szereg działań określonych przepisami prawnymi. Działalność ośrodka w tej dziedzinie ciągle się rozwija dzięki profesjonalnie wykonywanej pracy socjalnej przez każdego pracownika socjalnego. Pracę socjalną wykonuje się z każdym zgłaszającym się do MGOPS petentem. W pojęciu pracy socjalnej mieści się właściwie każda pomoc udzielona przez Ośrodek.

Szczególną uwagę zwraca się na rodzinę i jej funkcjonowanie. Najczęściej dysfunkcyjność rodziny łączy się z takimi zjawiskami jak uzależnienia, przemoc domowa, problemy

w pełnieniu ról rodzica, małżonka czy osoby pracującej.

Zadania ujęte w programie zmierzają w kierunku wspierania rodziny przeżywającej trudności celem przywrócenia zdolności do wypełniania prawidłowych ról społecznych.

IV. Cele programu:

Cel główny:

Wsparcie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych.

Cele szczegółowe:

1. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.
2. Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.
3. Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

1. Cel

Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców.

Zadania:

- Konsultacje i poradnictwo specjalistyczne dla rodziców
- Kierowanie osób uzależnionych na leczenie za pośrednictwem Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, realizującej Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii
- Włączenie Zespołu Interdyscyplinarnego w rozwiązanie problemu przemocy w rodzinie
- Kształtowanie u rodziców właściwych postaw wychowawczych zgodnych z normami i wartościami społecznymi
- Zapewnienie rodzinie wsparcia i pomocy pracownika socjalnego lub asystenta rodziny
- Nawiązanie współpracy z dziadkami, pod warunkiem, że sami są wolni od patologii.

2. Cel

Zapewnienie szczególnej ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych.

Zadania:

- Objęcie dzieci indywidualną terapią psychologiczno- pedagogiczną
- Kierowanie dzieci na kolonie i obozy realizujące programy przeciwdziałania uzależnieniom
- Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo- wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo- terapeutycznej, interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym
- Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny przeżywającej trudności

3. Cel

Umożliwienie powrotu dzieciom z pieczy zastępczej do rodzin biologicznych.

Zadania:

- Utrzymywanie osobistych kontaktów dzieci z rodzicami, z wyjątkiem przypadków, w których sąd zakazał takich kontaktów
- Udzielenie pomocy rodzicom biologicznym w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej
- Wsparcie finansowe rodzin dostosowane do bieżących potrzeb, w tym na dojazd do dzieci

- Pomoc rodzinom w prawidłowym prowadzeniu gospodarstwa domowego
- Angażowanie rodziców do ponoszenia współodpowiedzialności za sprawę dziecka (wybór szkoły, zawodu, motywowanie do nauki, do poprawy zachowania)

Do realizacji założonych celów będą prowadziły działania, których wybór zostanie poprzedzony szczegółową analizą sytuacji danej rodziny. Podstawowym narzędziem służącym do diagnozy jest wywiad środowiskowy przeprowadzony przez pracownika socjalnego. Pełna i efektywna realizacja celów założonych w programie będzie możliwa dzięki kompleksowemu spojrzeniu na rodzinę przeżywającą trudności oraz podjęciu systemowych rozwiązań przy współpracy wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami. Priorytetem naszych działań jest uznanie podmiotowości dziecka oraz jego prawa do wychowania w rodzinie lub jak najszybszego powrotu do rodziny.

V. Zasoby gminy

Program wspierania rodziny będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Działania na rzecz dziecka i rodziny realizują instytucje opisane poniżej:

- Zespół Administracyjno-Finansowy Placówek Oświaty w Skalbmierzu – przyznawanie i wypłacanie stypendiów, dowozy dzieci niepełnosprawnych, organizowanie kolonii;
- Miejsko- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Skalbmierzu- praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, aktywizacja społeczno- zawodowa;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych- przeciwdziałanie problemom dotyczącym nadużywania alkoholu;
- Gminny Zespół Interdyscyplinarny- wsparcie i pomoc Rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy;
- Placówki służby zdrowia z terenu gminy- działalność w zakresie profilaktyki i opieki zdrowotnej;
- Placówki oświatowo wychowawcze z terenu gminy- działalność edukacyjno- wychowawcza, wsparcie psychologiczno- pedagogiczne dla dzieci i rodziców;
- Parafie z terenu gminy- działalność charytatywna, organizowanie wypoczynku.

Wymienione wyżej instytucje swoje działania kieruje w stronę udzielania różnych form pomocy dziecku i rodzinie.

VI. Założenia programu:

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Skalbmierz na lata 2013-2015 jest dokumentem otwartym, może podlegać okresowej weryfikacji, modyfikacji i uzupełnieniu.

VII. Odbiorcy programu

1. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych
2. Przedstawiciele instytucji oraz służb pracujących na rzecz dziecka i rodziny.

VIII. Oczekiwane rezultaty

Zwiększenie skuteczności pomocy kierowanej do rodzin dysfunkcyjnych

IX. Realizatorzy Projektu

- Urząd Gminy w Skalbmierzu
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Skalbmierzu
- Zespół Interdyscyplinarny
- Placówki Oświatowe
- Zakład Opieki Zdrowotnej
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kazimierzy Wielkiej
- Policja
- Organizacje pozarządowe
- Parafie na terenie Gminy.

X. Źródła Finansowania

Źródła finansowania programu:

- środki własne gminy zaplanowane na dany rok budżetowy z Miejsko- Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej;
- środki pochodzące z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych;
- dotacje z budżetu państwa;
- środki pozabudżetowe.

XI. Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu i ocenie danych pod kątem realizacji celów programu. Zebrane informacje będą wykorzystane do planowania działań profilaktycznych, które będą wpisywane w formie zadań do wykonania przez poszczególne instytucje i organizacje realizujące program.

PRZEWODNICZĄCY
Rady Miejskiej
Jan Śliwa

Uzasadnienie

Do uchwały w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2013-2015.

Obowiązek przyjęcia niniejszej uchwały wynika wprost z art.179 ust.2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Stanowi jedno z wielu zadań jakie powierzone zostały samorządom do realizacji począwszy od stycznia 2012 r.

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny w Gminie Skalbierz jest wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu swoich funkcji, a związanych z opieką, wychowaniem i skuteczną ochroną dzieci. Istotna jest również profilaktyka środowiska lokalnego w zakresie promowania społecznie pożądanego modelu rodziny przy ścisłej współpracy samorządu, organizacji pozarządowych i innych instytucji zajmujących się rodziną.

W związku z powyższym podjęcie uchwały jest uzasadnione.

PRZEWODNICĄCY

Rady Miejskiej

Jan Śliwa